

Álló-gép?

ülés a mellben

VICKS VAPORUB

ERTESITES.

BARTOK JÁNOS

DR. L. H. HERBERT

Zamatossá
Izletessé
Legjobbá

ERTESITES.

Ja Reumája
van
Vágja Ki Ezt

ERTESITES.

Ki a legügyesebb kis festő?

VASÁRNAP
SZABADSÁG SUNDAY MAGAZINE

Májusi sétakocsizás

VASÁRNAP
A "SZABADSÁG" SZEPIDRÓDALMI
MELLEKLETE.
SUNDAY MAGAZINE
of the oldest established and largest Hungarian
Paper in the United States.
Editor DR. ANDREW CSERNA szerkesztő.
Published at Szerkesztőség
700-710 HURON ROAD, CLEVELAND, OHIO

A mesék

fontosságát hangoztatják újabb azok, akik kezdenek ráébredni arra, hogy általában baj van az emberiséggel. Pedagógusok, írók, publicisták, nevelők, sőt politikusok rájöttek arra, hogy a mai élet nagy kérdéseinek a megoldása nemcsak a génuai konferencia határozatainak mulik, hanem azon is, hogy a mai élet általában reorganizálódik. A felelősség egyik módját abban látják, hogy lényegesebb, szűkebb tényezőnek kell tekinteni a mesét, meg kell érteni a szimbolizmust, látni kell benne azt, aminek annak idején Aesopus, később pedig Lafontaine szánta. Sokfajta mese van, de minden igazi, érdemleges mesének olyan a szimbolizma, hogy abból a nagyoknak is érteniük kellene. Mert nem értenek, vagy legalább a legtöbb esetben, mert nem értenek ki belőle semmit, ez is egyik jele annak, hogy az emberi lélek eltompult s csak az ujjal tapintható, kézzel fogható, pénzrel kifejezhető értékek iránt van érzéke. Amikor Swift, a legzserencsétlenebb és legzenialisabb írók egyike megírta Gulliver-t, ezt az ember tragikomédiáját fenségesen éreztető művét, tulajdonképpen kevesen vették figyelembe. Gulliver közben átment a köztudatba s a gyerekek úgy forgatták, mintha mesékony volna. Általában a meséknek az volt a végzetük, hogy a nagyok azt hitték, hogy csak a kicsinyeknek szól, a kicsinyek pedig csodálkoztak azokon a felnőtteken, akik komolyan vették a mesét. Pedig a mesének óriási a rendeltetése. S ha az a terv, amelyet újabbban a mesével kapcsolatban felvetettek, megvalósul, még csak nem is valószínű, hogy ennek az irodalmi műfajnak az emberiség felelősségében, öntudatának helyes irányba való terelésében nagy része lesz.

Tulajdonképpen miről van szó? Egy dán pedagógus azt az eszmét vetette fel, hogy a mai kor problémáit meseformájában kellene feldolgozni. Egy-egy nagy kérdés olyan módon közelít meg a felnőtt emberiséget, mint a hogy a mese közelíti meg a gyermeket. Legyen mese a háborúról, a békéről, a közgazdaságról, a kereskedelemről, az iparról, álljanak össze az élő világról dalom nagyságai s írják meg a mesék enciklopédiáját. Ezeknek a meséknek a veleje úgy menjen át az emberek köztudatába, úgy helyeződjenek el a lélekben, mint a hogy a biblia szállóigéi tucat helyek lettek. A mese megmutat-

ná az embereknek, hogy semmit sem szabad tulságosan tragikusan venni, csak az erőszakot és a türelmetlenséget s a mesékben használandó fogalmak feleljenek meg a huszadik század frazeológiájának. Ha a felnőtt ember, a sorsunkat intéző politikus és nagytökés látni fogja saját örökösökének céltalanságát és végzettségét, emberiségebb álláspontot fog helyezkedni. Ezeknek a meséknek az legyen a szerepük, mintha lélektörök volnának. Ki-ki úgy nézzon bele egy-egy mese hőisének kalandjaiba, hogy magára ismerhessen s okulhasson a mese hőisének sorsából. Ez a dán pedagógus természetesen tisztában van azzal, hogy gyakorlati eredményt a mesét felhasználó pacifikáló munkától egyszerre nem lehet elvárni. Tisztában van azzal is, hogy tervét sok ember megmosolyogja s a cinikusak egyszerűen ügyügynek fogják minősíteni. De ő mindezt nem bánja. Ő tudja, hogy az emberiség a romlás szélén van, hogy üdülést keres s nem tudja, hol az üdülés forrása, hogy szenved és szerencsétlen s hogy valami erkölcsi, valami lelki támaszra van szüksége, különben összeomlik még azoknak az akaratereje is, akik az utolsó pillanatig ragaszkodtak az egyéniségük ösztinteségéhez.

Jellemző, hogy a naivnak látszó ötlet ellenére komoly és számbavehető emberek is érdeklődnek immár a dán pedagógus terve iránt. Mesét a felnőtteknek, hadd okuljanak, hadd javuljanak meg, ez a jelszó. Mesét mindenkinek, hogy visszazerezen valamit elvesztett gyerekeségéből. Legyünk újra gyerekek, hogy örülni és ujjongni tudjunk, hogy ne keressük a megoldhatatlannak látszó problémákat, hanem, hogy végre ráakadjunk a pocsoljából, vérből, éhségből, nyomorból, szenvedésből és lelki sivárságból kivezető útra. Gyönyörű gondolát. Allitólág Berlinben már összeült egy csomó író, s azon töri a fejét, hogy ezt a mesés metertvet voltaképp miként lehetne megvalósítani. Brüsszelben egy ismert pedagógus hosszabb tanulmányt jelentett meg a mese fontosságáról. Bécsben, a nyomorgó Bécsben, ahol egy csomó könyvkiadó cég beszűntette a működését, mert nem bírja a papírárat, megalakult egy társaság azzal a kizárólagos feladattal, hogy a mesének kell helyet biztosítani az emberiség annyira kívánt és szükséges renaissancejában. Minden jel arra vall, hogy akik a mese szükségességében hisznek, azok benne látják a mai kor emberének Messiasát. Legyünk megint egyszerűek, mondják a mese hívei, térjünk vissza az álmokhoz, értsük meg a szimbolizmust, mert ha mindezt megtesszük, ez lesz voltaképpen annak a jele, hogy a lelkünk, az elmúlt években elhanyagolt lelkünk megint visszatér hozzánk. Aki lélekkel közelíti meg az életet, az könnyebben talál kivezető utat is a labirintusból. S hogy erre a kivezető útra szükség van, azt minden őszintén gondolkodó és érző halandó hajlandó beismerni.

A nem-fehér fajok jöszivü itélete a fehér-faj civilizációjáról

Bármennyire találó is az az útok, amelyet a háború szörnyü évei alatt a kiváló pesti elölpar, a "Bozsom Jankó" Állandó Figurája, Reb Menáhem Cieszebeiser mondott, hogy: "Eljel the thörténelmi időkkel!" — azért mégis be kell vallanunk, hogy minden egyéni kellemtelenség dacára is csodálatos kor-szakában élünk az emberiség fejlődésének. Maga a rettenő világháború is olyan hatalmas kérdéseket dobott a felzárna, minőkről annakelőtte nem is álmodtunk volna.

De a háború mindenféleképpen kételi fegyver volt. Egyrészt, mert hovatovább behizonyosodik — még pedig a saját kárunkon — a bibliai mondas igazsága, hogy "aki karddal öl, kard által vesz el." Bizony, ezt az igazságot már igazán felismerhetők. 1870-ben a német megverte a franciát — 1914-18 folyamán viszont a német kapta vissza a kölcsönt, kamattal. Rá kellene jönnünk végre már arra, hogy az erőszakkal szerzett eredmények nagyon kétes értékűek, mert bosszavágyat szülnek és arra vannak itéve, hogy ugyanolyan módon vesszenek el, mint ahogy keletkeztek. "Ma neked, holnap nekem!" — ez az igazság áll a fegyverrel szerzett javakra vonatkozóan. Hát érdemes ezeknek és ezeknek elvéreznők oly eredményekért, melyek legfeljebb néhány évtizedre szólnak s aztán csak bajt idéznek fejünkre. A híres Wilson-féle pontok hatásként ezt a visszaszállapotot és olyan alapot akartak teremteni a békének, mely előli az örökös háborúk csiráját, mindez csak szép katedraizmus maradt — nem lett belőle gyakorlati valóság. A győztesek mohó kapzsiságán megőrt Wilson igyekezete, jóllehet energikusabb lehetett volna fel, hiszen Amerika a szó szoros értelmében "szébbé tartotta" a szövetségeket.

A háború folyamán a nem-fehér emberfajoknak alkalmat nyílt, hogy melyik bebizonyosítsák a világon uralgó fehér ember lelkébe. Valljuk meg, nem nagyon épületes látvány tárult eléük. Mert minden fejlettségünk és civilizációnk minden eredménye mint-ha csak egytől ezt a visszaszállapotot: az önző harcolást, melyet öldöklő eszközökkel igyekeztünk keresztülvinni. Ezen az tán elgondolkozhatott a hindu, a kínai, az arab meg a néger. El is gondolkodott rajta és ma már hangos szóval hirdetik a nem-fehér fajok iról és elméiké, hogy a fehér faj civilizációja nem az emberiség édvét és javát szolgálja, hanem az emberiségnek mértéketlen szenvedést okoz, sőt még onmagának is csak árt végeredményben, a maga sirtjait ássa.

Es ezzel a felismeréssel alaposan megégyenitettek bennünk a nem-fehér fajok. Mert tisztában látjuk azokat a dolgokat, amelyeknek pedig elsősorban bennünket, fehér embereket, kellene érdekelniük, hiszen a mi bőrünkre megy a játék.

A Kelet és a Dél már látja Európát haláltáncán. Nem áll fel többé az európaiak jelszavainak. Hogyan is lehetne azoknak, akik a kereszténység neves igazságainak és az emberiségnek legível nyelvükön kizsákmányolták őket, sőt még egymás között sem tudnak öss-

A legkisebb magyar mozzsinésznő

Kosik Margitka, Jackie Coogan művésztársa.

Kosik Beth, a los angelesi mozikolonia magyar származású művésznője, akinek pályafutásáról még megemlékezett a Szabadság, beküldött Józsi bácsinak az ő kis húgának, a hét éves Kosik Margitkának arcképét. Örömmel mutatom be nektek, kis olvasgim; ezt a magyar csodagyereket, kis Dutch girl, holland leány jelmezben.

Kosik Margitka hét éves és máris mozzsinésznő. Olyan kiválósággal játszik együtt, mint Jackie Coogan, a mozi csodagyermek. Játszott a Penrod című híres darabban, amely mostanában került színe a nagyobb mozikban. Legközelebb több olyan darabban láthatjátok, a melyben Jackie Coogan a főszereplő. Ugy beszélnek róla, mint második Baby Osbornról.

Kosik Margitka nemcsak jeles mozzsinésznő, hanem kitűnő táncos is. A Los Angelesben tartott gyermekkiállításán megnyerte az első díjat a táncával.

Táncolt az a bájos magyar leányka a los angelesi Kinema, Graumann Million Dollar Theatreban, a Philharmonia Auditoriumban, a Superba moziban és több más színházban. Táncozja a magyar, orosz, holland, hawaii, japán, kínai és amerikai táncokat.

Kosik Margitkának írjakat gyerekek. Itt a címe: Marguerite Kosik, 520 E. 25th St. Los Angeles, California.

Columbus Génuában Megfordul a sirtjában.

A nemzetközi konferencia ugyancsak hangos Génuában, Columbus szülővárosában és mostani nyugvóhelyén. Az öreg Columbus szelleme bizonyára kíváncsian tekint le a nemzetek öklüket rázó képviselőire s nem tudja megérteni, hogy miért is az a sok széleszaporítás.

A májusi királynő Ott jár, ahol virág nő.

Ismeritek, ugy-e, kis olvasgim, a májusi királynőt? Minden leányka May Queen, aki sze retti a virágot és szedi, ahol csak teheti. Szeressétek is a virágot, a madarakat, a természet kis énekeseit, csatangoljatok minél többet a természet ölében, gyerekek!

Irország aggódva várja, Lesz-e béke valahára.

Az írek hazájában egyre dult a polgárharc. Azok, akik szabad, teljesen független köztársaságnak szeretnék látni Irországot, még mindig farkaszszermet néznek azokkal, akik az Irish Free State címmel, amit Anglia adott meg neki, megelégednének.

A MASODIK FESTÉSI PÁLYAZAT EREDMÉNYE.

A második festési pályázaton talán többen vettek részt, mint az első. Szébbnél-szebben festettek ki a kis olvasók az adott képet az eredeti minta szerint.

Az első díjat nyerte: Péli András, Williamston, Pa. A harmadikat: Szabó Ilonka, Port Leyden, N. Y. A másodikat: Tóth Annuska, Bridgeport, Conn.

Dicséretet érdemelnek a következők: Tóth Vilma, Horton, Wyo., Kibash Gyuri, Sharpsville, Pa., Ifj. Czup József, Kearsarge, Mich., Szabó Mariska, Undercliffe, Colo., Imre Albert és Imre Vilma, Bridgeport, Conn., Demény Erzsike, Terre Haute, Ind., Horváth Helenke, Akron, O., Tankovich Albert, Columbus, O., Kupi Annuska, Rising Sun, O., Novák Mariska, Cassandra, Pa., Klovovky Erzsike, Philadelphia, Pa., Rindo Antal, Conneaut, O., Horváth Juliska, Buffalo, N. Y., Kiszléd Margitka, Cleveland, O., Stília Giszuka, Duquesne, Pa., Kar Emuska, Port Huron, Mich., Arkey Mariska, Cambridge, O., Kovács Jani, Ecorse, Mich., Nánássy Gizella, Ellwood City, Pa., Cconka Juliska, Glens Falls, N. Y., Szombat Saturday Margitka, Messmore, Pa., Ifj. Laczko Elek, Casle Shannon, Pa., Molnár Gábor, Glouster, O., Poczik Linka, Columbus, O., Mohai Margitka, Columbus, O., Stacho Józsi, West Park, O., Metro Erzsike, Middlefield, O., Varga Elma, Cleveland, O., Mont Tamás, Gary, W. Va., Kismarton Gyula, Denbo, Pa., Balog Erzsike, East Claridon, O., Gábor Erzsike, Swissvale, Pa., Potonyák Mariska, Milwaukee, Wis., Gross Irénke, Toledo, O., Szloboda Mihály, Gary, W. Va., Hoffer Kornélia, Caronsville, Mich., Szloboda Rozika, Gary, W. Va., Gall Irénke, Shinnston, W. Va., Laskay Matilda, Lorain, O., Balogh Annuska, Muddy, Ill., Boros Lajos, Blaine, O., Salamon Magduska, Fairport Harbor, O., aliko Erzsike, Mt. Morris, Mich., Nagy sira, Bridgeport, Conn., János György, Grand Rapids, Mich., Szegedy Rózika, Cleveland, O., Fiedler Lajos, Cleveland, O., Barva Ilonka, Ambrust, Pa., Adamchik Mariska, Glenfield, N. Y., Fancsali Etelka, Aurora, Ill., Bertalan Attila, Messmore, Pa., Vass Mariska, Cass City, Mich., Kiss Anna, Plunkett, Sask. Colo., Spacek Irma, Cleveland, O., Phillips Ernő, Denver Colo., Bodnár Juliska, Clinton, Ind., Rákay Annuska, Punichy, Grand Rapids, Mich., Wrentham Alta, Can., Baan Sask. Can., Smith Mariska, Wrentham Alta, Can., Baan Mariska, Schenectady, N. Y., Chuhli Margitka, Barber, ton, O., Arnold Gizella, Ledford, Ill., Kucs: Annuska, Portage, O., Konec Erzsike, Lakewood, O., Molnár Ernő, Columbus O., Domonkos Erzsike, So. Bend, Ind., Barber Irénke, Whitsett, Pa., Péli Lajos, Williamsport, Pa., Vekényi Edith, Cleveland, O., Lesko Peri, Lindora, Pa., Surján Margitka, Rhodes, Mich., Kovács Jani, Hollister, O., Balog Emmuska, Port View, Pa., Szabó Ilonka, Port Leyden, N. Y., Braun Klárka, Youngstown, O., Szabó Mariska, Fords, N. J., Lesko Károly, Cleveland, O., Kvisnitska Miska, Cleveland, O., Kovács Erzsike, Decatur, Ill., Hatvani Erzsike, Medina, O., Mark Józsi, Bridgeport, Conn., Illés Juliska, South Bend, Ind., Csillik El-luska, So. Bend, Ind., Bakos Mariska, Coloma, Mich., Molnár Erni, Columbus, O., Maz Annuska, Ward, W. Va., Kocsis Jánoska, Cleveland, O., Szigeti Emmácska és Matilda, Wide View, Sask., Canada, Mandy Karcsi Newark, N. J., Szabó Rózika, Holiday Cove, W. Va., Bacsi Rózika, Lynch Mines, Ky., Nagy Mariska, Lockwood, O., Petrás Jánoska, Grant City, Ill., Szepesi Mariska, Hobart, N. Y., Trinka Mariska, Glandon, Wia.

Conan Doyle olvastára Félénk a hideg rázza.

Conan Doyle a detektívregényírás nagymestere, — azt mondja, hogy az elhaltak szemlével könnyű beszélgetni. — Nem tanácsos az ő szellemekkel való társalgásról olvasni a félénknek és könnyenhihetőnek, mert ha este a kutyát ugat s kaparja az ajtót, hogy bejöhes sen, azt is a szellemek betolakodásának véli.

Május elsején sokan Költöznek innen-onnan.

Amerikában a költözökés napja május elseje. Aki csak teheti, elköltözik a télen megunt lakásból nyárra jóval kellemesebb otthonba. A városban bajos a rossz helyett jobbat talál. Kevés még mindig a kiadó lakás és ami van is, annak igen magas az ára.

HETI KRÓNIKA

Szeretnék szántani, Hat ökröt hajítani, Cserecsénye ajkakra Nagyot cuppantani... Szeretnék szántani, Buzát termeszténi, Kopasz kobakomra Haját nováztani...!

TAVASZI DAL

Szeretnék kertemben Narancsot termelni, S azután a kertre Margitkát felvenni. Ojaját szeretnék Csurgatni hajnalba, A hitelezőimet Megfőzni olajba...

Hegyekről szeretnék Sziklát hasítani, S a diplomátokat Fejen hajítani... Tajteless hegyénel Szeretnék sas lenni És a tásáreknék A máját kivenni.

ZENGI: HAFIZ

Szeretnék nótázza Geresztet fejteni S szűfild alakommal Táncokat lejteni. Mint galamb szeretnék Bugya turbókolni, Szerelmes hajnalon Nyagokat csókolni...

GYILAKYOKNAK

A nem-fehér fajok fosztása tetele a fehér-faj civilizációjáról

na az embereknek, hogy semmi sem szabad tisztelettel tekinteni, csak az erőszakot és a túlzott mértékű féltékenységet s a mehekben használatos fogalmak feljelennek meg a huszadik század civilizációjában. Ha a felnőtt ember, a sorsunkat intéző politikus és nagyjok...

VASÁRNAP "SZABADSÁG" SUNDAY MAGAZINE
MELLÉKLET
A "SZABADSÁG" SZEPTEMBERI SZÁMÁBÓL
A legújabb és legérdekesebb magyar nyelvű hetilap a világban.

VIDÁM PILLANATOK

A gyermekek öröme.

Kényszerhelyzet.

Orvosi vélemény.

Ur: Mégis csak veszedelmes dolog az, hogy a gyermeket felügyelet nélkül fürdenek! Asszony: Nem olyan borszaszón veszélyes, mint az ur hiszi — három gyermekem ugyan belefutott a folyóba — de mit tegyek, egy kis örömet csak kell a kicsikéknek szerezni.

Ebadta! — nem mutatkozni senki, a kivel összeveszhetnék — nem marad más hátra, a korcsmárossal kell kikézenem, hogy fizetség nélkül kijuthassak innen!

Mint hallom, Müller-bankár nagybeteg. Haddig tartkás a betegsége? Orvos: — Azt hiszem, nagyon sokáig — hiszen Müller-milliomos!

Páraszt szeretem.

A leányok miatnyáinkja.

Mi kérünk, ki vagy a 25—30-as években, jelentések be a te avaratod, miközött a szalonban, azokban a templomban is. A mi mindennapi könyvtárunknak add meg nekünk minden héten egyet. És bocsádj meg nekünk minden héten egyet, miközött a jövő farsangba leányokat. Ne vigy minket a jövő farsangba leányfővel. De szabadíts meg a pártától. Mert tied az ebéd idejének meghatározása, a kontók kifizetése és az utolsó előtti szó. Most és a pap összedásgát: azontul ám — nem!

Öszinteség.

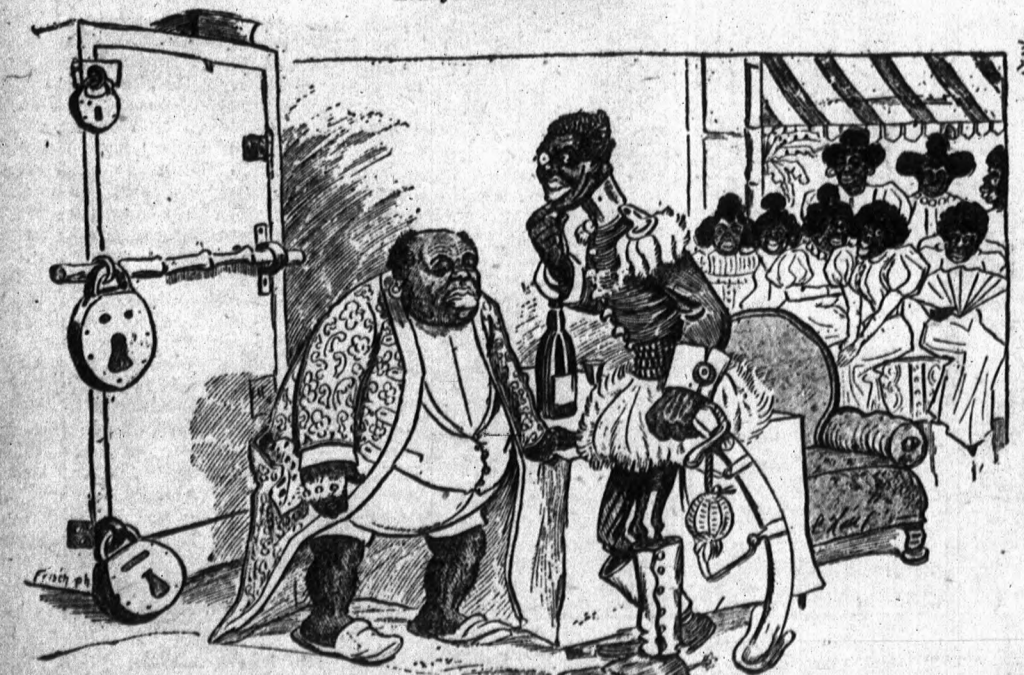
Jancsi: Erzi, ugy-e szeretek? — Azt hiszem, hogy szeretem kendet, mert ha látom, mindig olyan butául érzem magamat!

Ninos haladás.

Indiszkrécio. Az operabázis színpadi bejárása előtt egy elegáns színpadi ur ember kezét egy ismerős, vol, miközött az egymásután érkező művésznőket szívesen üdvözl.

Tőkepénzes: Ne szólítson mindig kegyelmes urnak — még nem vagyok az! Pincér: So'se haragudjék azért — nálunk minden lump kegyelmes ur, ha 20 krajcár borralót ad!

Leánykérő Afrikában.

— Mindegyik leánya harmincezer arany hozományt kap? — Engedje meg tehát, hogy a 8 legfiatalabb leányt kezes eszennel megkérjem!

— Hihetetlen, hogy mennyire halad a világ napról-napra! — No, fecséj olyan bolondot; ha ma elcsipnek, épp úgy becsuknak, mint eszelőtt kérész eszennel!

Az én felejthetetlen husvétom mohamedán Törökországban

Egy amerikai nőből álló hősies trónak az egyik tagja elmondja, hogy micsoda különös ajándékokkal lepté meg a tavaszi nagy ünnep a honvágy által megrohant kis társaságot, mely ott dolgozott a keresztény örményekért egy elhagyott, eldugott, ezer aggodalom és örökös rettegés között élő törökországi vidéki városkában.

1920-ban öt évi távollét után először érkezett meg a husvét. Kis-Ázsia belsejében voltunk, a mohamedán Törökország szívében, 450 mérföldnyire a tengerparttól. A legközelebbi város egytől három napig terjedő utra volt tőlünk, már a szerint számítva, hogy az ember számaron, tevé, lovon vagy Fordon utazott. Rajtuk kívül, a három amerikai nőn kívül itt voltak a bennszülöttek, törökök, kurdok és vagy 700 örmény, a kinek az életben tartása volt a mi kötelességünk. Hónapokon keresztül elzárt bennünket a hó a külvilágtól. Volt egy öt-hónapos újságunk Chicagóból. Valóságos rendszeres esteli szertartás vált közöttünk, hogy kiterítették a térdünkre ezt az írvapaport és a pislogó lámpa világánál újra meg újra elolvastattuk régi híreit.

Husvét reggelén nem közönséges tüzelt raktunk kis vas-kályhánkat. Azokat a drága szaraz fadarabokat használtuk fel ehhez a tűzhöz, a miket egész télen keresztül felvett tartogattunk. A mint aztán leültünk reggelinhez, a kávéhoz, a sült tejhez, valami kibeszélhetetlen honvágy vett rajtuk. De mi nevetéssel próbáltuk elűni a dolgot és még a kalapot sem vettük le a fejünkről. A tojás hiányzott az asztalunkról; sem főtt tojás, sem színes tojás, sem eszokoládé tojás nem volt ezen a husvéton nálunk. Kalap a fején, tojás pedig sehol: a könetkező logikus gondolat husvét reggelén mi egyéb lehetett volna, mint a templom.

Edith mindig istentelennek vallotta magát, Frances római katolikusként volt, én pedig protestáns. Törökország nagyon szegény ugyan a vallásában, de annál gazdagabb az ünneppajzában: a keresztények, a kik a nagyobb városokban, meg a tengerpart és a bagdadi vasutvonal mentén laknak, a vasárnapot ünneplik, a spajnyozósidókat a szombatot tartják meg szent napjuk gyánánt, míg a törököknek a péntek a vallási főnapjuk.

A mi falunkban volt ugyan egy néhány mecsit, de nem volt több keresztény templom, és nem volt zsinagóga. Es ezen a husvét reggelén körülbelül 703 névleges keresztény volt a falunkban. Az előző héten azonban idevetődött valahonnan egy sóvány, sápadt arcu papja a francia egyháznak, egy bennszülött örmény. A pogány országokban ép...

pen úgy megvan a babona, mint a keresztény földjén, és ez okból én kihirdettem, hogy minden névleges keresztény felekezeti keresztény rikaik részt fogunk venni bármely felekezeti keresztény istentiszteleten, a mi nálunk lesz.

Ez okból szomorú reggelünk után megnyergeltük kis fehér szamarainkat és leokocogtunk egész szertartással a faluba, keresztül a piacra, a bazár során, a régi örmény negyedbe, mely most romjában hevert. Volt itt egy nagy, alacsony épület, vályog falakkal, a minek a falai és a tetőzetépen maradtak.

Odabent az oltárt egy nagyon kezdetleges Madonnakép, egy pár tiszta vászontérítő és néhány magas réz gyertyatartó díszítette. Bementünk, és törökös módra leültünk a gyékényekre, melyekkel betakarták a ház földjét. A szék éppen olyan ritka dolog Törökországban, mint a villa vagy az ebéllő asztal.

Mig mi ott vártunk, néhány asszony, a kinek a fától egészen eltakarta a fejét és az arcát, belépett a szomszédos szobába, egyenként, sorjában, és öt év óta először gyóntak meg. Daecára protestáns voltomnak, mégis el tudtam képzelni, hogy milyen mennyei gyönyörűség lehetett szegényeknek, hogy egyszerre feloldozást kaphattak öt esztendő minden bűnéért. A ki a dolgokkal nem ismerős, azt hitte volna, hogy ezeknek a sokat szenvedett szegény asszonyoknak egyéb mondanivalójuk sem igen lehet, csak a szenvedések elpanaszolása; de ezek a szegény asszonyok maguk is gondolkozóba estek most a felett, hogy hogyan is történt az, hogy ők nem voltak azok között, a kik a halált választották inkább, mint hogy mohamedán hitre térjenek és török urak a szolgálói legyenek, a mikor ennek a választásnak az ideje, évekkel ezelőtt, elérkezett.

Ezek közül az asszonyok közül az egyiket elég jól ismertem. Tipikus volt a türkönté. Öt évvel ezelőtt boldogan élt a városban most rookban heverő negyedben. Egy örmény orvosnak volt a felesége. A háború kitörésekor az orvos parancsot kapott, hogy menjen a se-reggel orvosi minőségben, otthonnak sértelensége felől pedig hivatalosan biztosították.

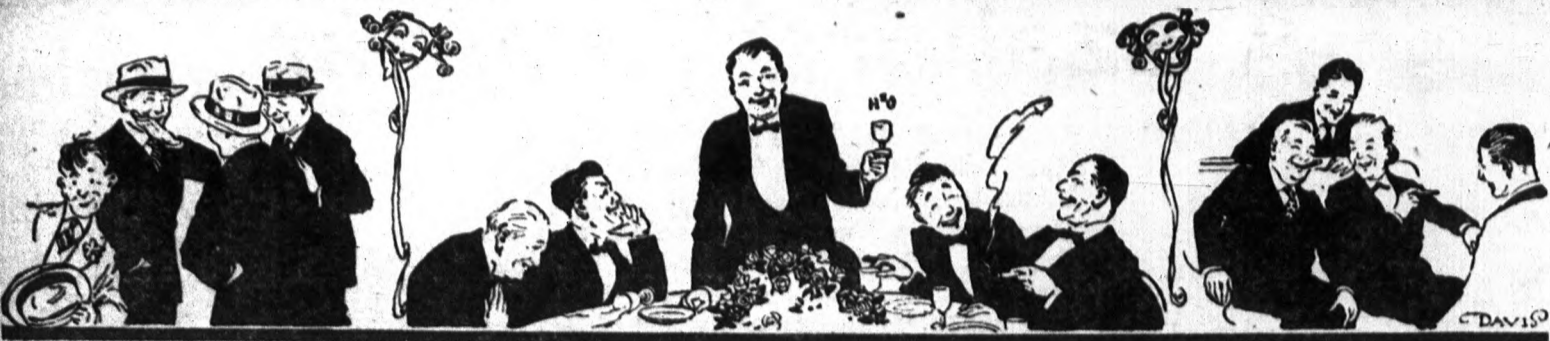
Huszonnyeg óra alatt elvették Mariczától a szamarát, a nyeregzsákját, a mibe mindenféle uti szükségleteket csomagolt, meg a pénzt. A másodnap végén már tudtára adták, hogy az örmények az a kötelessége, hogy olyan kevés asszonyt hurcoljanak el, a milyen keveset csak tudnak. Mert az egész uton minden keresztutnál törökök jelentek meg, a kik kiválogatták a nők közül a nekik volókát és elvitték magukkal háreimbe a megfélemlített és elfáradt asszonyokat. Maricza csendesen megesküdt magában, hogy inkább meghal, mint sem hogy erre a sorsra jusson.

De a harmadik nap reggelén lába megdagadt a gyaloglásból, rövidre vágta le a szempilláit, lenyírta a haját tövig, bár persze nagyon egyenlőtlenül, és valami szürkés-kélgarnafestékek rettentően elkézenlítették az arcát. Szilárdan elhatározta, hogy hosszú utazásában örei ugyan öt meg nem kívánják. Mikor a hold lement, a sötétben elástá a még megmaradt aranyát és értéktárgyait a kertben a gyümölcsfa alatt. Ő nem akarta azt elhinni, hogy végtelenség elhagyja-othontát. Valamennyi pénz egy öbve is varrta, amit derekára kötött.

A következő reggelén megkezdődött a kiköltözés és kitámasztás. A végrehajtók a legdurvábbak közül valók voltak. Huszonnyeg óra alatt elvették Mariczától a szamarát, a nyeregzsákját, a mibe mindenféle uti szükségleteket csomagolt, meg a pénzt. A másodnap végén már tudtára adták, hogy az örmények az a kötelessége, hogy olyan kevés asszonyt hurcoljanak el, a milyen keveset csak tudnak. Mert az egész uton minden keresztutnál törökök jelentek meg, a kik kiválogatták a nők közül a nekik volókát és elvitték magukkal háreimbe a megfélemlített és elfáradt asszonyokat. Maricza csendesen megesküdt magában, hogy inkább meghal, mint sem hogy erre a sorsra jusson.

De a harmadik nap reggelén lába megdagadt a gyaloglásból, rövidre vágta le a szempilláit, lenyírta a haját tövig, bár persze nagyon egyenlőtlenül, és valami szürkés-kélgarnafestékek rettentően elkézenlítették az arcát. Szilárdan elhatározta, hogy hosszú utazásában örei ugyan öt meg nem kívánják. Mikor a hold lement, a sötétben elástá a még megmaradt aranyát és értéktárgyait a kertben a gyümölcsfa alatt. Ő nem akarta azt elhinni, hogy végtelenség elhagyja-othontát. Valamennyi pénz egy öbve is varrta, amit derekára kötött.

A következő reggelén megkezdődött a kiköltözés és kitámasztás. A végrehajtók a legdurvábbak közül valók voltak. Huszonnyeg óra alatt elvették Mariczától a szamarát, a nyeregzsákját, a mibe mindenféle uti szükségleteket csomagolt, meg a pénzt. A másodnap végén már tudtára adták, hogy az örmények az a kötelessége, hogy olyan kevés asszonyt hurcoljanak el, a milyen keveset csak tudnak. Mert az egész uton minden keresztutnál törökök jelentek meg, a kik kiválogatták a nők közül a nekik volókát és elvitték magukkal háreimbe a megfélemlített és elfáradt asszonyokat. Maricza csendesen megesküdt magában, hogy inkább meghal, mint sem hogy erre a sorsra jusson.

A KACÉR ASSZONY

Irta Balla Irma

A MIKULÁS-BAJUSZU postakocsis belefűt a kacskaringós rézkürt-be. A nagy postaszán átsiklott a városka köcimeres kapuján és fölfelé kapaszkodott a regényes, lejtős kis utcán.

A piaclér terraszán ugy festettek az ósi vidám épületek a karcsónyi alkony kék-zsúst csillogásában, mint egy gyermekkorlaterna-magika emléke. Nagy, boldog ünnepi titkolózás, édes várakozás fénytegetett a régi házak ablakából. A függönyökön át fényfóák sziluetje hímbláglott

Nosza, több se kellett az el-kényesztetett fiatal asszonykának.

Es mégis... mégis... A férfi volt az, a ki először irt az asszonykának: "Ha karácsony estjén nyolc óraker itthon nem leszel, föblövöm magam a karácsonyfa alatt..."

Az asszonyka ismerte az ő nagy, szöke urát. Tudta, hogy az másodpernyire pontos minden kitézett teránusban és ke. Nagy, boldog ünnepi titkolózás, édes várakozás fénytegetett a régi házak ablakából. A függönyökön át fényfóák sziluetje hímbláglott

füleimpában szikrázó gyémántot, gömbölyü karját és zafirgyűrűs finom ujjacskaikat.

Be kár, hogy olyan üres a szálló! Hogy nincs itt senki, ki megcsodálna, asszony, a ki irigyelné, — feledkezett meg a fogadalmáról. Lassan kezdte kigöngyölgetni a selyempapírokból a férjének szánt ajándékokat: magahimerte gyöngyös olvasójelet, tarka selyemből horgolt aprópénz-erszényt, a min acégyűrűt kell áthuzni.

Benjamin, az öreg pincér bejött és begyújtott az ezüstszamovárr alá. Grizelda a legkedvesebb mosolyát adta érte közönetül s meglepéssel állapította meg, hogy szépsége csodájára boldog tavaszi emlékezés gyul ki az öreg Benjamin fáradt, kék szemében.

Alig hogy az öreg Benjamin kiment, Grizelda megint a tükörhöz lépett és sóhajtott. Es ekkor a tükörből hirtelen szemébe ötlött a szobában egy férfialak. A férfi ott állt szemben a kandallón, a zenélőóra jobboldalán. Egy icipici porcellán-gavallér, kinek a szeme merő elragadtatással tapadt Grizeldára, azaz hogy tapadt volna, ha nem tartana a muzsikáló óra másik oldalán ülő vizavivjéttől, egy gögösnézésű, becses kis porcellánmárkiztól, a ki úgy látszik, régebbi jogokat formált a kis márkira. Mert annak kellett lennie, a gyönyörű, nemes profilját, keskeny kezét és drága öltözékét tekintve.

A férj nem mondott se igent, se nemet, csak fogta karjában a kis asszonykát, mint egy ujjannan megtalált kincsét és odavezette a karácsonyfa alá.

Csodaszépen tündökölt, ragyogott a fa. Hintáztak, táncoltak rajta a díszek. Kosárok, üstökösök, kristályesapok, aranydó, alma, aranyhaj és hópehely; kis karmanlyu, ezüst patkó, legyező és levélzserény, kis eszma, taliga, kalicke, öntözökanna, szerenesekerék, kis jászol, mókás vén iskolamester és rossz nebuló, palatábla babáknak, kis fujtató, kivilágított templom, koresolya és a jó ég tudja még, hogy mi minden. Es a fa alatt egy picit letakart böleső állott.

— Nézd csak, — szölt a férfi és fölemelte a csipketakarót, — ezt épp most tetted be az angyal az ablakon számodra! — A bölesőben egy aranyhaju, mosolygó, rózsásbhusu, csupagödörös esodababa feküdt. Olyan élő, drágán kapálózó és annyira hasonló Grizeldához, hogy az asszonyka tapsolni kezdett az elragadtatástól.

— Oh, drága uram csak ugyan nekem hozta az angyal? — A férfi szelíden, boldogan bólingatott.

— Az angyal megkérdezte, hogy jó asszony lakik-e itt!

ÍRÓ ÉS ZENESZERZŐ.

Mulatságosan jellemezte Jules Clarette a nemrégien elhalt Massenét francia zeneszerző munkásságát.

Megkapta Claretietől a szöveg-könyvet, amely nagyon tetszett neki. Másnap hozzáfogott a komponáláshoz. Egyszer csak szólt a telefon Claretienél.

— Halló, ki beszél? — kérdi Claretie.

— Massenét! Mondja csak, ragaszkodik ön ahhoz a kifejezéshez, a nyolcadik oldalon, fenn a harmadik sorban?

— Eszem ágában sincs, tessék csak nyugodtan kitérőlni.

— Megírult? — kiáltja Massenét a telefonból. — Hogy lehet azt a szót kitérőlni, mikor az a java az egész felvonásnak?!

— Hát akkor mi a kívánsága? — kérdi bosszusan Claretie.

— Most már semmi. Csak azt akartam mondani, hogy ez a kifejezés az előbb nem tetszett, de most már tetszik.

Es így ment ez — folytatta Claretie — véges-végig, nap-nap után. Csengett a telefon és Massenét volt mindannyiszor, a kinek nem tetszett valami, de aki azért sem engedett törtülni vagy változtatni azon a szövegen, ami eléje került.

Grizelda rögtön el is határozta, hogy kacérkodni kezd vele és elhódítja a kis márkiztól. Finom ujjai hegyével fölcsipette egy kissé nehéz utazóruháját, hogy a csipkék közül kikandikáljon parányi lábacskája és hipnotizáló szemmel figyelt. A kis zenélőóra egy menietett muzsikált. Grizelda kareson, finom tagjait belenyújtotta a zene ritmusába és kinyújtotta kezét a kis márkí felé. Es esodák-esodájára: a kis márkí leugrott a kandallóról a szöngyegre és lassan-lassan embe r n agyságura nőtt-nőtt föl a földről, mint egy gyönyörű álomkép. Finom, fehér kezére ráhullott a rózsaszín atlaszkézelőből kiomló csipke és a csipkéből régi, édes ambrailat felhőzött.

— Oh Istenő! — bökölt mély meghajlással Grizeldának — az ön szeme életre kelti az élettelen anyagot és egyetlen vágyba tudja föltámasztani le-tünt évszázadok férfijétét.

A kis óra muzsikált. Grizelda pedig ünfeledten hajladozott. Táncozt a zenélőóra ritmusára.

Kivülről édes-álmódúan tekintett be a karcsónyi ég és Grizelda elcsitította a taktusba beleszóló lelkiismeretét.

— Ez az álmom — suttogta — a másik az életem és még csak hat óra van.

Ekkor a kis hegyesallu márkiz szemében ott a zenélőórán gonosz fény lobbant. Finom kis ujjahégyével suttomban nagy körben előreléptetve a zenélőóra mutatóját. Plim... Plim... plam... A menüette megbicsaklott, a muzsika elszakadt. Grizelda az órára nézett. Ijedten, még egyszer. Közélebb lépett. A szíve eszeveszetten kalapált: az óra nyoleat mu-

Az ivó

Kivert a végzet. Ideballagok Mellétek, boros, piros asztalok. Élet szegény legénye, bus betyár, Itt rám felejtés édes mérge vár. Sötét az élet, de piros a bor, Boros piborban az öröm dalol. Fekete éjben, telkem éjjelen, Ez öröm lángját élesztgetem én. Tudom, hogy éget és eléget es, De egyszer így is, úgy is vége lesz. Ó, addig forrjon, mint a must, szívem, Édes vadul és édes szelíden. Villogjon búlikonok fenekén A rubin vágy és a smaragd remény! A borban régi ószók fénye ég, Szüreti tünek önti melegét. Es néha mézes, mint a régi csók, Es fanyar, mint a tünt illuziók. Es keserü, mint sorsunk, a cudar Es néha furesza vágyakat sugall: Szeretni újra, élni újra még, Es ekkor érzem, hogy már itt a vég. Meghalni százszor, szípen, így Tehet S köszöneti a hűtlen életet. A hűtlen asszonyt, mindent, ami szép Es kárhozat és udv és semmiség!

Juhász Gyula

Képek mindenfelől—mindenkiről

rotáranyn árnyak vetődtek a csendes, virrasztó utcákba.

Az öreg, pohos városkára kivilágított órája hatot mutatott.

A behavazott postaszán ivergablakán át egy nagy Alt-Wien kalap alól két ragyogó ékte szem tekintett ki egy nosolygó, gödörös kis asszony-ireből. Az asszonyka drága, termelinalgalléros bandába volt burkolva és kicsi keze egy óriás muff mélyén yeszett el.

A batár utasa Grizelda volt, a városka tudós, fiatal orvosának a felesége, a ki karácsonyi meglepetésül iparkodott vissza az urához, a kit egy fél-szatendővel ezeltől, miután hevesen összekaptak, haragosan a laképnél hagyott...

Haragudni tulajdonképpen az urának lett volna oka, mert — bár az asszonyka hiszégében nem volt hiba, de ha megszállta a kacérság és hiúság ördöge, — és ez gyakran megesett vele napjában — nem volt akkor az a teremtett férfi, ha öreg, ha fiatal, nős vagy nőtlen, a kit magába ne bolondított volna. Ha már most az ember a férfi veleszületett esapodárságát, a városka asszonyait és irigy eladólányait orvossegezi, nemesak a fiatal orvospraktészának az apadást fogja megkapni, de látni fog egy fekete mumust is, a mint kéknyelvét az angyali türelmű férjre ültégeti, úgy hogy az vége is kijön egy kicsit a nadrágból.

számúzta magát. A postaszán homályában szent fogadalmat tett magában, hogy soha többé nem kacérkodik senkivel, még ha maga Árgyus királyfi kerülne is az utjába.

Az Arany szarvashoz csikszett elegáns fogadó előtt a postakocsis elszállt a bakról és le-szedte a pirospepés levelet és a fénygolyókkal díszített esomagokat, hogy még idejében kézbesíteni lehessen a címzeteknek. Grizelda elhatározta, hogy mivel még csak hat óra van, ő is felmege a fogadóba, hogy rendbeszedje magát az utazástól. Aztán meg nem árt, ha még egy kitesit vágyódik utána az ura; annál nagyobb lesz az öröme és a meglepetése.

Benjamin, a galambösz pincér majd kijette az ezüst karosgyertyatartót a kezéből, a mikor Grizeldának fölfelé világitott a szobájába vezető, pirosszöngyes lépcsőn.

Aznap este egészen üres volt a fogadó. Karácsony estjén csak a kisértek és angyalok utazgatnak. Grizelda fölgyújtotta a gyertyákat és első útja a nagy, ovátírámas tükörhöz vitte.

Ah! bámulta meg magát, miközben kerek álla alatt eloldotta a kalap szalagját és a hermelinalgallér alól előtűnt a sötét atlatzderék szivalaku kővágása.

Jaj, he szép vagyok! ujjongott és megcsodálta a rózsaszín

nu és kifelé nézett. Az arca sápadt volt és kék szemében vágy és szomorúság tükröződött.

A régi városkára órája hét érees ütést kongatott. Valahol elérhetetlen, boldog messzeségben a kis Jézus bölesődalát énekeltek boldog angyalok...

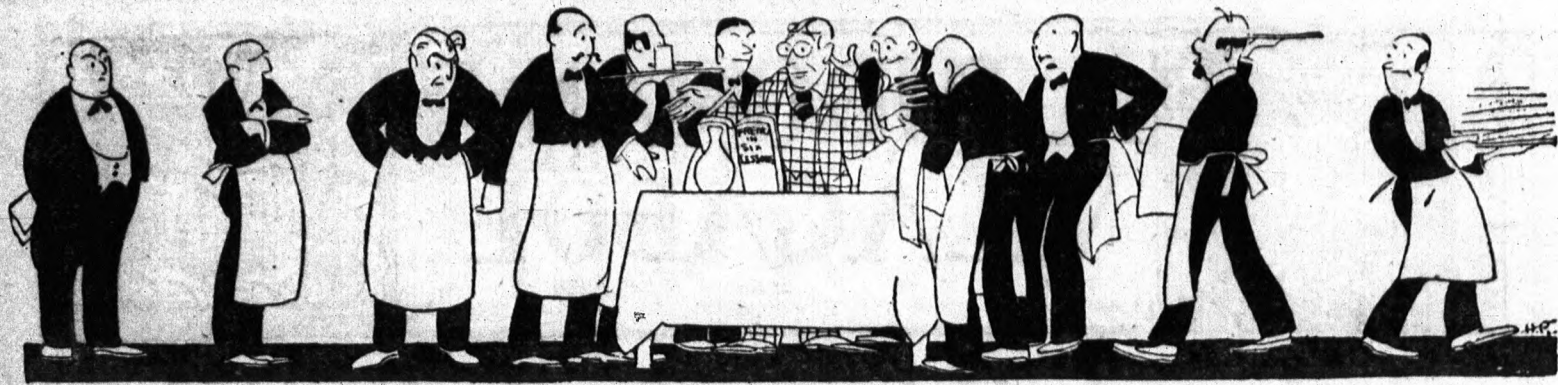
— Jenő! — zokogott fel a kicsi asszony — odarepült a férje nyakába. — Boesáss meg, drágám, én nagyon rossz voltam! Ugy-e, hogy nagyon rossz voltam!

En akkor láttalak átjönni a téren...

Grizelda karjába kapta a babát és magához szorította.

— Látod, ha ilyen egyetlen játékszerem lett volna, sohasem jutott volna eszembe kacérkodni. Meglásd, milyen jó leszek ezentul!

Es mert egy husz éves asszonyka szavára már lehet adni és mert esodák is történnék náha a világon: lehetséges, hogy Grizelda meg is tartotta szavát.

A szaharai császár

(Folytatás a 3-ik oldalról.)
 kit kormányzóknak nevezett ki. Ennek a fia, Powers Gouraud az udvari zenész. Az ezredes, a szerencselovag, aki az amerikai polgárháborúban szerzett sebhelyeit büszkén viseli, most végre olyan állásba jutott, amelyben a tehetségét kifejezheti. És tény, hogy a szerepét megdöbbentő komolysággal játssza a megrendült London előtt.

Szemtől szemben Lebaudyval, ezzel a rendkívül karakterrel, sokszor igen nehéz volt a helyzetet komolyan nem venni. Mert a személyisége megnyerő volt, meggyőző, magnetikus. Ő maga is rettenetesen komolyan vette a dolgát. Anyira komolyan, hogy miatta megfélemlített mindenféle más bolondságról, szenvedélyéről. Megfélemlített a versenylovairól, a kutyáiról, a szeretőiről Európa különböző nagvárosaiban.

A koronázás rendkívül ünnepélyes, noha kissé, hogy úgy mondjuk, furcsa volt. Igen kevert társaság vett részt az ünnepélyen, amikor is Lebaudy császárnak kiöltötte ki magát, a szolgái hűséget esküdtek neki és a szállodai "bell boyok" mondták el az uralkodói üdvözlőket. A fejére papírmassából készült ideiglenes koronát tettek, tekintettel arra, hogy a Cartier ékszerüzletében megrendelt aranykorona nem érkezett meg. Az én álltam szerzett nemzeti him-

nusz óriási megdöbbenést keltett. És az igazat megvallva, ezt nem is csodálom. És ezt a komédiát a francia milliomos hónapokon keresztül játszotta, egész Európa óriási mulatságára. Egy szép napon azután, anélkül, hogy az "udvarnak" erről még csak fogalma is lett volna, a "császár" minden előzetes megjegyzés nélkül, leköszönt és az alkalmazottak ekkor jöttek csak rá, hogy a világ legnagyobb áprilisi tréfájának lettek az áldozatai.

Az én apám volt a főtanácsadó, akinek azonban sohasem fogadták meg a tanácsait. A főkötelessége az volt, hogy kikérdezte a jövőre tábornokokat, adminisztrátorokat és azokat, akik miniszteri tárcára áhítoztak. Az én munkám már sokkalta könnyebb és felelősségtelenebb volt. A kötelességem csak az volt, hogy a nemzeti himnuszot megszerkesztem. Ez a remekmű, amelyről a "császár" azt a kijelentést tette, hogy annál szebbet neki még nem írtak, három közismert melódiának vegyítve volt. A "császári" gazdának azonban vagy rossz emlékezőtehetsége, vagy botlélet lehetett a zenéhez, mert mindig azt hangoztatta, hogy a szerzemény teljesen eredeti. A darab a Mendelszohn nászindulójának néhány ütemével kezdődött, azután minden megerősítés nélkül átcsapott a marsallere és végül a "Good by Forever" című

amerikai melabus dallal végződött. "Ófelsége" rendkívül meg volt a himnusszal elégedve és kért, hogy csinálják belőle néhány zongorakivonatot és énekpartitúrát, hogy a Szahara sejkjei azt dudolhassák a sivatagban.

Amikor azonban megírtam az "Oh Mi Szép Álom" című alkotást, ez már nem tetszett és elvesztettem az állásomat. Ugyanígy visszatetsztet keltett a "Szahara bumdí" című remekművem is.

Azonban megvoltak a kellemes izgalmaim. Hiszen maga az, hogy legalább néhány napig maestronak neveztek, büszkeséggel töltött el. És amikor a szálloda zenekara a császár és kíséretének beléptek az én himnuszomat játszotta, olyanfélt éreztem, mint érezhet a zeneszerző, akinek nagyszerű alkotását például egy jazz band játsza el a maga szinkopált formájában.

Noha elcsaptam, mégis megtartottam a helyemet az "udvari életben" sőt egyszer csaknem kineveztek első udvari bolondnak. Amikor a kabinet összeállítására került a sor, azt ajánlottam, hogy a belügyi tárcát a szállodának főszakácsa kapja. Csináltam azután más javaslatokat is, amelyek a "császári" nagyszerűeket nevettek.

Az apám igen nehezen dolgozott. Sokkalta nehezebben, mint amennyit a fizetése megért volna még az esetben

is, ha megkapta volna a fizetését. A különböző feltalálók és "szkimelek" naponta szinte ostromot intéztek a palota ellen, amely a szállodának egyik teljes emeletéből volt. A világ minden részéből seregltek a sváhok és a bolondok, hogy pénzért tehessék az eszméiket. Az egyik olyan pápaszemem emlegetett, amelynek hasznalata ártalmatlan teszi a szemre a szaharai homokot. A császár megrendelt belőle százezer darabot, azonban pénzt a feltaláló sohasem látott.

Hoztak mindenféle összerakható és hordozható sátrakat, házakat, amelyek a sivatagban az élet kellemessé tehetőek volna. Egy szép napon mindenféle tengeri mentőeszközök érkeztek meg a "szaharai haditengerészet" részére. Mert a császár tengerészetet is akart, noha tengerre nincsen a Szaharának. Megbizta az apámat, hogy egy nagyszerű tengeragyót, egy második Nelson admirálist szerzőtessen. Winston Churchill kifogásolta a fiatalágánál és Fisher angol tengeragyót az öregkoránál fogva. És végül meggyeztek az egyik csatornahajó kapitányában, hatalmas szakállú, vörös hajú angol tengerészen, aki a szerepét nagyszerűen játszotta.

A hadsereg fővezérletére mindenáron a cambridgei hereceget szerették volna megnevezni. A jóhumor herceg még el is jött az udvar-

hoz a dolgot megbeszélni. Később visszautasította a megiszteltetést azzal, hogy mint angol parancsnok és Edward király rokona, nem akar diplomáciai bonyodalmakat előidézni.

Azután Kitchent, vagy Robertet szeretete volna Lebaudy. Végül az állást egy nyugalmazott angol lezredes kapta meg, különösen azért, mert nagyszerűen tudta a híres indiai ételt, a surryt elkészíteni.

A hadsereg egyenruhája pazar volt. Cseresznyevörös nadrág aranyzsinórral bíbor vörös tunika és asztrakan mente, amely huszárosan lett volna a vállra vetve. Az egyik híres londoni szabó mintát csinált belőle, amelyet Lebaudy Pierre nevű inasa viselt nagy megrökönyvésszel.

Az egyik London melletti nyári mulatóhelyen egy beudin sejk mutogatta magát. Ezt a szaharai fiút a császár maga mellé testőrnék szerződtette. A hivatalos szobák pazarul voltak berendezve és Szahara mappáival tele. A császár maga általában máltai kimonóba öltözve végezte nagy fontoskodással a hivatalos ügyeket.

Igy ment ez a száznapos uralom alatt. Amikor azután a császár egyszerre minden további nélkül leköszönt, az udvartartás ezt a napot azzal ünnepelte meg, hogy annak minden egyes tagja hatalmasan berugott.

A szaharai császár

A Jaques Lebaudy bolondságai. — Powers Gouraudnak visszaemlékezései. — Aki az "udvarban" a főzenési tisztet töltötte be.

KI NE hallotta volna valaha Jaques Lebaudynek a nevét, aki annak idején I. J. Kab, a Szahara császáranak nevezte ki nagy szerényen magát? Tudjuk, hogy az atyjától, a francia cukorkirálytól óriási vagyont örökölt. Tudunk mindenféle különködéseiről. Tudjuk, hogy hogyan szórta a pénzt a lehető leghatékonyabb formákban, hogy azután a pararlási rohamot a szigoru ta-

elismerni", meghasonlott Európával, leköszönt a képletbeli "trónjáról" és ájtott Amerikába, ahol azután a polgárjogot is megszerezte. A karrierjének szomorú vége szakadt. Westburyn, Long Islandon, a felesége lőtte agyon. A száznapos "uralkodásának" idejéről és a személyéről érdekes dolgokat mond el Powers Gouraud, aki annak idején "udvari zenész" volt "I. J. Kabnak."

egyetlen nickelt se kaptam. En, aki az udvari zenész és a kabinetjének a tagja voltam, sohasem kaptam meg a fizetésem. Pedig ugyan csak megdolgoztam érte. Nem valami könnyű dolog például nemzeti himnusz komponálni egy olyan ország részére, amelynek a lakói még csak nem is sejtik azt, hogy uralkodójuk is van. Ha tehát nincsen is törvényes kereseti jogom a volt főnököm hagyatéka ellen, az bizonyos

"A vélemények különbözőek abban a tekintetben, hogy Lebaudy, a cukorkirály fia tényleg bolond-e annyira, mint amennyire kinéz. Tény az, hogy nagyszerű komolysággal játssza a szerepét. Szinte furcsa, hogy ennek a gilberti bohózatnak a Savoy szálloda a színhelye, közel ahhoz a kis színházhoz, amelyben az "Utópia Limit" és a "Mikádó" színperekerült. Ezután I. akabnak, a Szahara császáranak fogják

Az én felejthetetlen husvétom a mohamedán Törökországban

(Folytatás az 5-ik oldalról)
 mi felénk. Egy papirt adott át Edithnek. Előhívtuk tolmácsunkat, a ki elővasta a táviratot: "Bristol az amerikaiakhoz: Hogy vannak? Van-e szükségük valamire?"

Emlékeznek, gondolnak ránk! Bristol, a tengernagy, az amerikai megbízott Konstantin polyan! Mintha csak ide nyújtotta volna a kezét a messzeségből, hogy megbátorítsassunk, a

mikor már elszorult a szívünk. A távirathoz török megmagyarozta, hogy négy hasonló szövegű távirat érkezett: egy a polgári hatóságokhoz, egy a katonai parancsnoksághoz, egy a táviróhivatal főnökökhez, egy a csendőrséghez és mindegyikben választ kértek huszonegy órában belül. Egyszerre úgy éreztük, mintha nagyon fontos személyiségek volnának. A török is nagyon aggodónak látszott szemünkben. Attól félt, mintha vala-

mi amerikai repülőgép szállana ki a felhők közül és elpusztítaná a falut, ha nem megy huszonegy órában belül.

Gyorsan tanácskoztunk; de bizony csak hiábavaló gondolataink jöttek. Hogy nem indulhatnánk-e azonnal hazra; hogy nem jönnek-e amerikaiak, felváltani bennünket; hogy nem kaphatnánk-e valami kis friss divatlapokat. Végre is Edith véget vetett a haszontalan fecségeségeknek. Eszébe jutott a reggeli is-

tentisletetünk. Az asszonyok, a kik gyóntak, és a gyermekek, a kik ott térdeltek. Először, öt év után! És ezt mi tettük lehetővé!

Határozott hangon diktálta már Edith a választ: "Amerikaiak esetében, semmi szükségünk."

Azután kikisértük az óriási törököt az udvaron át a magas falig, és kibocsátottuk a nagykapun. A lehanyatló napnak a sugarai ragyogtak ránk. És nyugati szellő esapott az ar-

kunkba. De ez a szellő még hideg volt: hamar bekergetett a házba. Főitünk egy kis hazai levest, amerikai kánnából valót.

Azután, szokás szerint, kivettünk egy téglát a tűzből, rongyokba burkoltuk, betettük az ágyba a lábunk felől, és hamar bujontunk magunk is.

A szívünk tele volt hálával Isten iránt, a kalapokért, a templomokért, a táviratért, és mindenért.

ÖRÖM
 ha az óhazának hírt hallanak amerikai rokonaidtól.

KÉTSZERES ÖRÖM
 ha az amerikai rokonok pénzsegítségét is küldenek.

AZ AMERICAN UNION BANK
 LEGOLCSÓBBAN ÉS LEGGYORRABBAN UTALJA AT A PÉNZT MAGYARORSZÁG BARMELY RÉSZÉRE.

KÖZVEGYŐI ÜGYEK pontos és leköltségetelen elintézés.

ELŐJEGYÉK a legjobb vonalakra eredeti áron.

FELVILÁGOSÍTÁS ÉS TANÁCSOT INGYEN ADUNK.

AMERICAN UNION BANK
 Németh János, elnök.
 Főhivatal: 10 East 22nd Street a Bankpótban.
 Filia: 1897 Second Avenue Corner 33rd Street NEW YORK.

A NEM FEHÉR FAJOK JÓSZIVU ITELETE A FEHÉR FAJ CIVILIZÁCIÓJÁRÓL.
 (Folytatás a 2-ik oldalról.)

nél tart. A franciák és általában az európaiak falják ezt a regényt, pedig súlyos vádirat az az európai civilizáció ellen. A néger faj belső életét és szellemét írja le benne a néger Maran, nagy erővel és kiváló műveltséggel. És az egész könyvből ez a kérdés hangzik ki: "mi közdünk van a franciáknak? mi-né jogon tiporunk nekik a fehérek? miben különböznek ők ná-
 nek? Regényének előszavában a néger író Rabindranathra hivatkozik és bejelenti vádirat a nyugati civilizáció ellen: "Civilizáció, civilizáció, európaiak büszkesége, az ártatlanok vérdíjazataival, Rabindranath Fagore, a hindu költő, megmondta egy napon Tokióban, hogy mi vagy! — "Bírdalmadát hullákon épí-

ted fel. Bármit is akaraz, bármit is teszel, mindig hazugságban fetrengesz. Láttodra néma könyvek fakadnak és fájdalom alkalmat kelnek. Tüd az erő, mely a jogon tipor. Nem fátyla vagy te, hanem tüvűvés. Amihöz hozzájárul, és fölperzszeled..."

Igy ír a néger a nyugati büszkeségről, a civilizációról. És azok után, amit magunk láttunk a háború alatt és azóta is, el kell ismerünk, hogy jogosan vádolja a civilizációt.

Bizon, Európa nem jó utakra tövezt. A Kélet és Dél vidék ujjal mutat rád, és későbbévonja jogát ahhoz, hogy fölöt-tük gyámködjék. És ha az európai nemzetek nem térnek észre és nem jennek rá, hogy maguk alatt vágják a fát, el fog következni a retentő összeomlás.

A fehér faj élő ereje, fiatalos energiája, mely még építeni tud, nemcsak rombolni, átkelt a tengeren és Amerikában honol. És a fiatal ország nem vette át az öreg Európa hibáit, magából fejlődik és humánus, nemcsak szabadságot hirdet, sőt azt meg is valósítja. Szó sincs róla, vannak hibák odát is és ezeket legjobban azok ismerik, akik ott élnek, de mégis: Amerika fiatal és izmos, még nem roskadozik a hagyományok terhe alatt és úgy építheti fel jövődjét, ahogy akarja.

A véni civilizáció rokkadozik, a fehér faj nemis értékei talán ott az Újvilágban fognak kibontakozni, hogy a jövődjé szében építők fel, mint mi európaiak építettük fel jelenünket a multak korhadó fundamentumán.

Bakay Ervin.

Conkey's
 Ready for
 A Conkey pártani! Az egyedül kezdő csele, az eredeti és kipróbált Conkey-módszer szerint elkészítve. Csak félidőre írt használnak. Minden eledel, amely csibék kezdő táplálékának és ugyanakkor 8 hétnél hosszabb csirák tovább fejletésére vannak szánva, a tudományos alapot nélkülözhetetlen és vasanyag.

FELSORU IRO!
 A Conkey pártani! Az egyedül kezdő csele, az eredeti és kipróbált Conkey-módszer szerint elkészítve. Csak félidőre írt használnak. Minden eledel, amely csibék kezdő táplálékának és ugyanakkor 8 hétnél hosszabb csirák tovább fejletésére vannak szánva, a tudományos alapot nélkülözhetetlen és vasanyag.

Vagy a kezredő, vagy készen meg nyírt, hol kapható. Ígyrejen az eredeti csomagolásra. Kivá-natra ingyen küldünk egy érdekes baromfiágyvet.

THE G. E. CONKEY CO.
 657 Broadway, Cleveland, O.

karékossági roham váltása fel. Igazán azonban akkor ejtette ámulatba a prózi London-t és a meghökentet villágot, amikor a londoni Savoy Hotelben egyszerűen a Szahara sivatag császárájának kiáltotta ki magát. Később, amikor a franciák kinevezték és nem akarták "hivatalosan

A zenész megemlékezik arról, hogy Jacqueline Lebaudy-t, a "Szahara császáranak" leányát nemrég elvetette Roger Sudreau elvett. A fiatal asszony, mondja Gouraud, vagy nyolcvanmillió dollár értékű vagyont vitt a grófi férje házához. És én, mondja a szegény zenész, a panaszkodásra van utint elég okom.

Es érdekes, hogy egész London, sőt egész Európa egyidőben szinte meg volt döbbenve ennek a furcsa egyéniségnek a terve miatt. "Egy Újságíró Naplója" című mese feljegyzései, a melyekben többek között ezeket mondja: —

néhány pincérét leszerződtette. Sir Henry Lucy, a Punch című angol élelclapnak volt szerkesztője, nemrég kiadta és Lloyd Georgenak ajánlotta "Egy Újságíró Naplója" című mese feljegyzései, a melyekben többek között ezeket mondja: —

(Folytatás a 12-ik oldalom.)

VÁLÁS UTÁN

:-:

Irta: HAJNIK MIKLÓS

NYEGY esztendőig tartott az egész. Csak négy esztendőig. Is- tenem, micsoda négy esztendő volt az!

Olga riadtan nézett maga köré. Hát így lesz ez mindig? Minden idegen lesz hozzám? Még ezek a lélek- ten butorok is?

kiérik a hangjukból, hogy szívük mélyén rosszalják, hogy elvált a férjétől.

könyvet az állványról csak úgy találokra és mohón ol- vanni kezdett.

Gondolatai elkalandoztak. Látta magát, mint serdülő leánykát, a pamlogon fekvő, aminet lázas mehöszággal ol- vas. Milyen elevenek voltak azok a könyvek, milyen ér- dekesek! Csak úgy falta azokat. Mindegyikben egy új világot tárult eléje, más és más oldalról látta meg az életet, legalább az élet, amíg csak a könyvből ismerte!

A HÖEMBER :-: Irta: Killman Zoltán

OLDAKINT erősen, nagy petyhekben hullott a hó. Lassan, görbe utakon jutott le a földre, s ahogy leju- tott, menten el is tespedt. Odapad a tegnapi, tegnapelőtt izeszállt társaihoz.

a polgármester. — Meglátod mindjárt! Csak fölkapcsol- juk... No elég is, urak! Alja- tok össze!... Így!

mindenki, még az öregnép is furesán vigyorogva jön a Fő- tér felől, s ahogy odaér hozzá, mind komolyra rántja nyagye- hezen az arcát. Egy szolgá- ra majd rá is húzott, olyan szemtelenül az arcába bámolt.

sa s ez az alapítélet természet-esen olyan birkozóra értendő, akik meglehetősen egyenlő ud- bák, mint ügyesség dolgában.

Aztán a kis fiára gondolt. Hogy örült neki, hogy dédel- gette! És milyen kedves, hős- lés, meleg kis csöppsg volt a Palika. Milyen tökéletes kis gyerek volt, hogy szereték egymást! Már beszélt is. És milyen kedves és okos! Egész boldog volt vele. Ezek voltak a legszebb napjai. S egyszer csak meghalt a Palika...

Az ablakhoz támaszta a fejét, gyerekesen, bámuló sze- mekkel nézte a szobrást a vig- kalamajkát. Ni, hogy kerge- tödik az egyik a másik után!

— Kedves öcsém! Az újság- ban gyakran olvastuk a tudomá- nyokról, állj vele itthon is elő! Mutasd meg, hogy készül a szob- bor. Pöndöríts ide hamar egy Kosuthot, vagy amit akarsz! Hadd legyen Darvason is vala- mi! müvé...

— Ni, csupa höember! — kiáltott Szives bácsi nevetve, de befagyott a kacsogó szó, amint odajutottak közelebb.

— Nem, nem olvas többé. Ha- nem zenélni fog a zene, az az igazi vigasztaló. A zene kívül van az életen, távol tő- le. Egész más világokba visz. S Olga leült a zongorához. Elkezdett játszani, nagy ked- vel, de hirtelen abbahagyta s megdöbbenve nézett körül.

— Olga megborzongott. Nem, nem! Nem kell több gyere- kek. Erezte, hogy akkor nem volna "többé egy nyugodt perce sem. Nem merne hoz- zányulni, állandó remegés- ben élne, hogy hátha ezt is elveszti, mint a Palikát, az ő ked- ves kis zsemei, féltékeny hozzáismulása.

— Vig hártvácsaita folyt ott, Halmazokban állt előttük a pénz, százasok, ezresek olva- satlanul. A szobrást az ajkába harapott.

— No, gyere már! Nem ki- vánom én ingyen, odaadom az egész mai nyereségem! Tudom én, hogy nem vettél házat meg földet eddig abból a mester- ségből!

— Sz es ez a te vagy. Pista ko- mád! — böki ki Szives Imre öntudatlan. — Hü azt a kire- lazamat!... Emmeg a Csefkő Gábor, ez az ebfarmár... no köllött-e nekünk höember pes- ti képaragotul!

— Sz es ez a te vagy. Pista ko- mád! — böki ki Szives Imre öntudatlan. — Hü azt a kire- lazamat!... Emmeg a Csefkő Gábor, ez az ebfarmár... no köllött-e nekünk höember pes- ti képaragotul!

— Mit értenek jó férj alatt az emberek? Istennem! Azért, mert gazdag volt Szilvássy Károly, erős, egészséges, az a fajta, amit jókedélyűnek neveznek, hát az már az em- bereknek nagyszerű fé?

— Ez a zsiros, rideg magyar élet! — böfogatta meg gyenge- n a fejét, szinte láthatatlanul. — Ezért van otthon, Pesten, fü- tetlen szobám, népkonyha- gem... Mikor kerül ezekhez szobor! Soha, talán! Nem is tudja talán, hogy lehet más szobor is a szentekén meg a Kosuthon kívül...

— Valaki felrakott az urak közül. — Ni, csak, ellált a hó oda- künn!

— Rögton hányják szét az egészét! — Késő. A bámulók között itt is, ott is felhangzik a kiáltás. — Hőszamár! Hőbarom- gasztratus!

— Rögton hányják szét az egészét! — Késő. A bámulók között itt is, ott is felhangzik a kiáltás. — Hőszamár! Hőbarom- gasztratus!

— Mit értenek jó férj alatt az emberek? Istennem! Azért, mert gazdag volt Szilvássy Károly, erős, egészséges, az a fajta, amit jókedélyűnek neveznek, hát az már az em- bereknek nagyszerű fé?

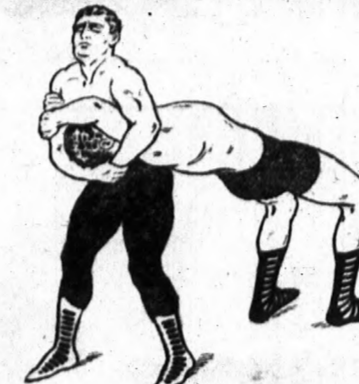
— Valaki felrakott az urak közül. — Ni, csak, ellált a hó oda- künn!

— Rögton hányják szét az egészét! — Késő. A bámulók között itt is, ott is felhangzik a kiáltás. — Hőszamár! Hőbarom- gasztratus!

— Mit értenek jó férj alatt az emberek? Istennem! Azért, mert gazdag volt Szilvássy Károly, erős, egészséges, az a fajta, amit jókedélyűnek neveznek, hát az már az em- bereknek nagyszerű fé?

— Valaki felrakott az urak közül. — Ni, csak, ellált a hó oda- künn!

— Rögton hányják szét az egészét! — Késő. A bámulók között itt is, ott is felhangzik a kiáltás. — Hőszamár! Hőbarom- gasztratus!

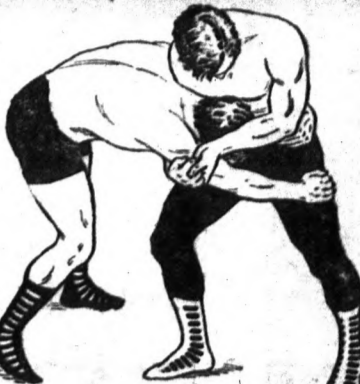
Ellenoldali headlock

GYA görög-ró- mai, mint a catch as catch can, birkózás e- gyik alapelve azt mondja, hogy minden fogásnak van egy ellenfogá- sa s ez az alapítélet természet-esen olyan birkozóra értendő...

Toehold vagy headlock?

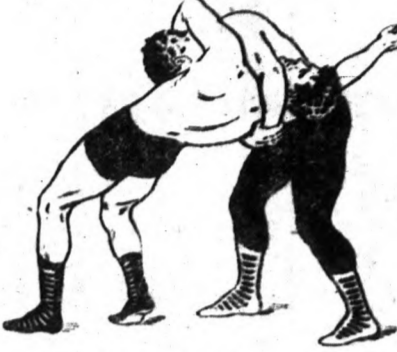
A catch as catch can birkózás két legveszedelmesebb fo- gása. — Zbyszko az exbajnok a toeholddal, Strangler Lewis, a jelenlegi bajnok headlockkal dobják ellenfelei- ket. — A különböző headlock fogások rövid ismertetése.

Karon keresztüli headlock

Az eredeti headlock

Kettős headlock

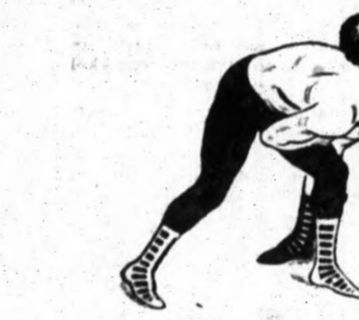
Karon keresztüli headlock

szes szorítására összpontosítja teljes erejét s ezt a szorítást annyira tudja fokozni, hogy a lósággal megbénítja és megöli a lezorított ideget s az ilyen torturát egy pár percnél to- vább egy ember sem állja ki.

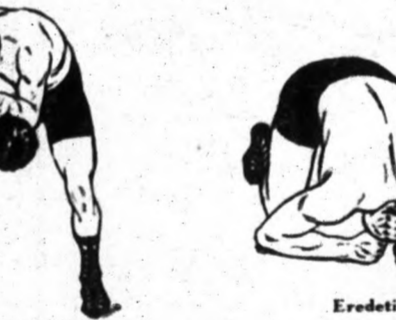
szes szorítására összpontosítja teljes erejét s ezt a szorítást annyira tudja fokozni, hogy a lósággal megbénítja és megöli a lezorított ideget s az ilyen torturát egy pár percnél to- vább egy ember sem állja ki.

szes szorítására összpontosítja teljes erejét s ezt a szorítást annyira tudja fokozni, hogy a lósággal megbénítja és megöli a lezorított ideget s az ilyen torturát egy pár percnél to- vább egy ember sem állja ki.

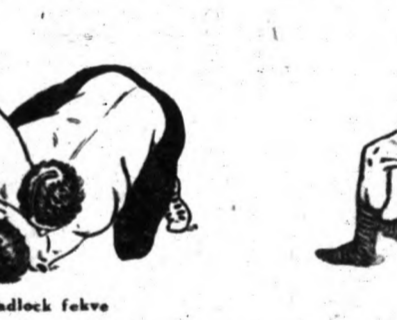
szes szorítására összpontosítja teljes erejét s ezt a szorítást annyira tudja fokozni, hogy a lósággal megbénítja és megöli a lezorított ideget s az ilyen torturát egy pár percnél to- vább egy ember sem állja ki.

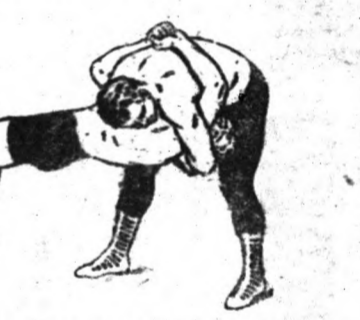
Az eredeti headlock állóban

Eredeti headlock felve

Ellenoldali headlock előről

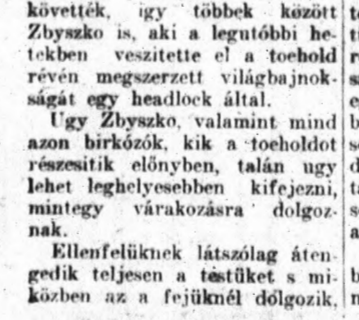

Ugyis háreketlenne tenne ben- nüket. Hosszu éveken keresztül a toeholdot tartották a legvesze- delmesebb fogásnak s talán az ma is; de a toeholdtól minden birkózó fél s lábait rendkívül őrzi s így azt az ellenfélnek na- gyon fontos megkaparítani.

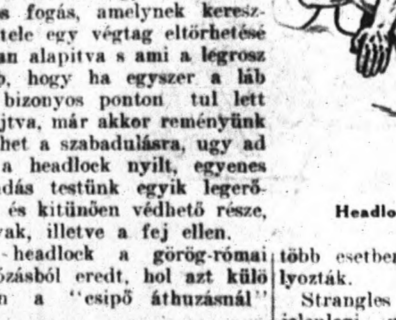
Ugyis háreketlenne tenne ben- nüket. Hosszu éveken keresztül a toeholdot tartották a legvesze- delmesebb fogásnak s talán az ma is; de a toeholdtól minden birkózó fél s lábait rendkívül őrzi s így azt az ellenfélnek na- gyon fontos megkaparítani.

Ugyis háreketlenne tenne ben- nüket. Hosszu éveken keresztül a toeholdot tartották a legvesze- delmesebb fogásnak s talán az ma is; de a toeholdtól minden birkózó fél s lábait rendkívül őrzi s így azt az ellenfélnek na- gyon fontos megkaparítani.

Ugyis háreketlenne tenne ben- nüket. Hosszu éveken keresztül a toeholdot tartották a legvesze- delmesebb fogásnak s talán az ma is; de a toeholdtól minden birkózó fél s lábait rendkívül őrzi s így azt az ellenfélnek na- gyon fontos megkaparítani.

Ellenoldali headlock

Headlock felülről

Headlock előről

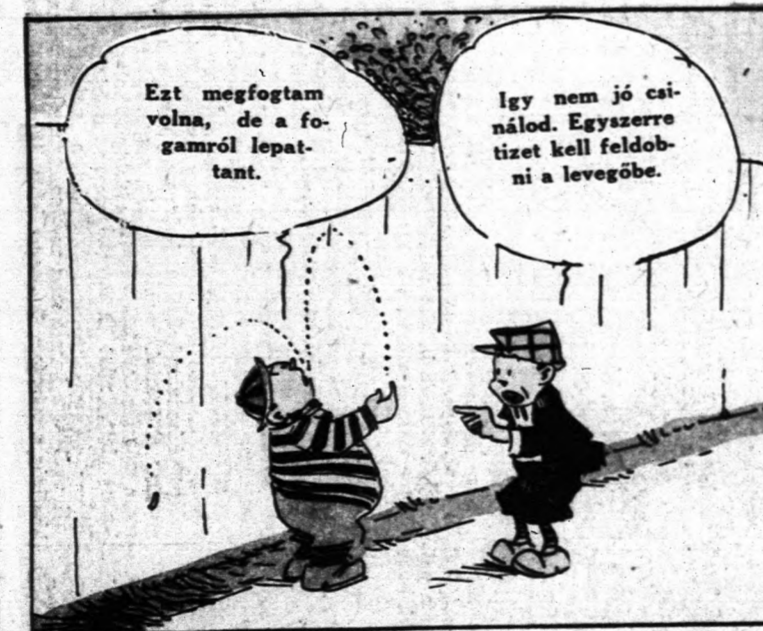
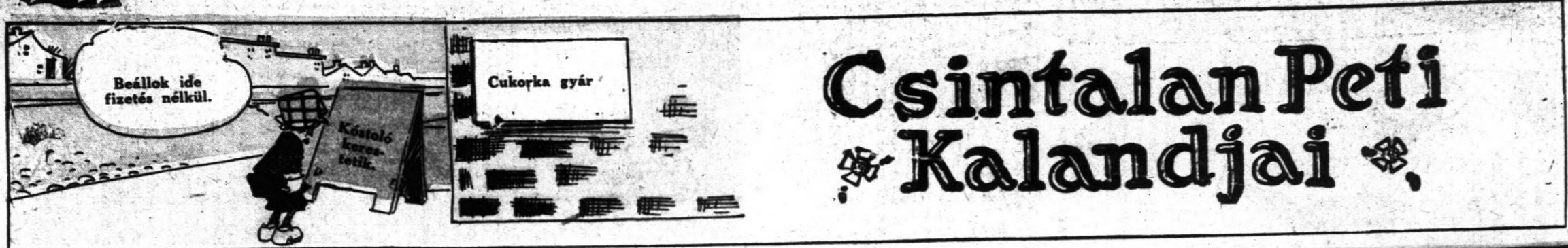
ellenfelet, vagy zavarba hozták s egy pillanatnyi habozás vagy bizonytalanság elég, hogy a láb az ellenfél szakmányává legyen.

ellenfelet, vagy zavarba hozták s egy pillanatnyi habozás vagy bizonytalanság elég, hogy a láb az ellenfél szakmányává legyen.

ellenfelet, vagy zavarba hozták s egy pillanatnyi habozás vagy bizonytalanság elég, hogy a láb az ellenfél szakmányává legyen.

ellenfelet, vagy zavarba hozták s egy pillanatnyi habozás vagy bizonytalanság elég, hogy a láb az ellenfél szakmányává legyen.

Frank Imre.

Copyright, 1932, Sun-News Corporation.

NO. 111. SZ.

AZ IZV GÉNU

GÉNU című orosz példány...
ban.
A sz...
szobra áll...
számítanak...
dezni."
"An...
ga. Mind...
ketten az...
lenni."
"A k...
elnyelni a...
"Bar...
"A k...
háboru...
"Ilo...
vetítő."
"A b...
retne szá...
A rap...
lap. Nest...
a két sz...
keressenek...
választott...

Mi tört az á vagy

Small kormány...
vád, hogy el...
állam

AZ ÜGYESZ

Két millió doll...
ról va

WAUKEGAN...
Az állam k...
ját Len Sm...
szemben: A...
amelynek a...
kormányzó...
érdeklődés...
Fred C. Mort...
viseli, aki az...
zolta a tény...
jelentette, h...
a vád, misze...
másfél millió...
líó dollár ere...
szeggel esalt...
Mortimer...
a kormányzó...
ling kormány...
non Curtis g...
s elhunyt bá...
ward Curtis...
rával való...
szert abban...
amikor a pen...
élen Small...
telmében, je...
lamügyész. S...
az állam pé...
kokban elh...
tosak s meg...
amelyek a leg...
fizették.

Be fogom...
tette ki az...
Small kimond...
náta fel a...
linois állami...
s magának...
társainak sz...
amennyit es...
A tárgyal...
rendkívül ér...
Illinois népe...

Válas köl

Hiram Johns...
senátus ig...
zottsá

WASHINGTON...
Hiram Johns...
nátus igazs...
előtt ma bes...
melyben sür...
kormánymod...
nek az elfog...
senátust es...
taná arra, h...
lasztások ki...
Johnson...
igazságügy...
gását, hogy...
Legfelsőbb...
következté...
tést tenniük...
saikról, esak...
sitással lehet...
Johnson...
azelőtt terj...
erre vonatko...
igazságügyi...
Akkor az ig...
nem vette fig...